

“Echte meeldauw in eiken is best beheersbaar”

Zelhemse spilenkweker start vroeg met preventieve behandeling

Bert Radstake controleert jonge eiken op meeldauw.

Boomkweker Bert Radstake (44) volgde de Lagere Tuinbouwschool in Borculo en de Middelbare Tuinbouwschool in Boskoop. Daar werkte hij een tijd lang en daarna trad hij in dienst als kweker bij een bedrijf in het Gelderse Eefde. Alweer 15 jaar runt hij zijn boomkwekerij bij Zelhem, met twee man vast personeel en enkele losse werkrachten tijdens de pieken. Al bij het aanrijden valt op dat hier een ‘nette’ kweker met veel zorg voor zijn product bezig is: een netjes opgeruimd erf en – naar later blijkt – een kwekerij die er prachtig bij ligt. We vragen Bert Radstake naar zijn ervaringen met echte meeldauw.

Meeldauw

Bert Radstake ervaart echte meeldauw wel als een probleem in de boomkwekerij en ook op zijn bedrijf. “De infectiedruk van meeldauw is hier hoog”, vertelt Radstake. “Dat komt onder meer doordat hier veel eiken in het buitengebied staan.

Rijenbespuiting en –bemesting, groenstroken, innovaties op het gebied van boomteelt en mechanisatie en het voorkomen van echte meeldauw in zijn jonge eiken- en krentenbomen. Dat is wat opvalt bij het bezoek aan boomkwekerij Radstake in het Gelderse Zelhem. Radstake’s topdrie bestaat uit de Prunus, de Amelanchier en de Sorbus met een ruim assortiment in de maten 8-10, 10-12 en 12-14. Boomsoorten die het uitstekend doen op humusrijke zandgronden.

Auteur: Broer de Boer

Stefan Even, Cultus Agro Advies, bij behandelde eiken (op voorgrond) en onbehandelde eiken in de pilot.

Maar in de kwekerij zitten we er dicht op en dan is het probleem hanteerbaar. Zodra de knoppen beginnen te schuiven, dus wanneer het blad zich begint te vormen, pas ik een preventieve behandeling toe met het middel Flint. De strijd tegen de echte meeldauw start hier dus zeer vroeg in het seizoen. De behandeling met dit middel herhalen we tweemaal. Het moment van toepassing is voor mij echt een gevoelskwestie, maar varieert afhankelijk van de temperatuur en de luchtvochtigheid. Meestal komen we met drie behandelingen de maand mei wel door. Vervolgens stappen we over op het curatief werkende Nimrod met uitvloeier. Ook hier gelden voor mij drie behandelingen als normaal. Vervolgens gaan we over op Folicur. Als we daarmee drie behandelingen gedaan hebben, zitten we al zover in het seizoen dat ik me niet meer stoer aan een paar jonge blaadjes bovenin die met echte meeldauw bedekt zijn. Ik vind het voor onze sector zeer belangrijk om steeds op middelen over te stappen uit andere werkzame groepen. We verlagen daarmee de kans dat schimmels resistent worden tegen de middelen die we mogen gebruiken."

Beter raken

Hanteert Radstake nog alternatieven om ziekten in het algemeen op zijn 16 hectare grote kwekerij de baas te blijven? Radstake, zeer stellig: "Ja. Ik heb een redelijk extensieve kwekerij, waarop ik nog veel meer bomen kwijt zou kunnen. Maar ik heb gekozen voor afwijkende rij- en plantafstanden. De rijafstand bedraagt hier 165 centimeter,

terwijl de boompjes in de rij om de 50 cm gepoot zijn. Doordat de boompjes de ruimte hebben worden ze niet alleen sterker en gezonder, maar ze ontwikkelen ook een mooi, goed verdeeld wortelgestel en dito kroon. Daardoor hoeven de containerkwekers die mijn product afnemen ook niet veel extra te snoeien om zo'n spil een mooie vorm te geven. Voor ons betekent een ruimer plantverband geen meerwerk, terwijl het voordeel is dat we het blad veel beter kunnen raken met de luchtondersteunde Blowerspuit."

Pilot nieuw fungicide

Radstake durft zijn nek uit te steken om innovaties te testen op zijn kwekerij. Naast de toepassing van grasstroken en het uitproberen van een low maintenance-graszaadmengsel op de grasstroken, onderzoekt Radstake nog meer zaken op zijn bedrijf. In samenspraak met zijn teeltadviseur, Stefan Even van Cultus Agro Advies BV, heeft hij een spuitproef aangelegd met het insecticide Movenato ter vergelijking met insecticiden die reeds langer op de Nederlandse markt toegelaten zijn. Radstake: "Die spuitproef hebben we puur op eigen initiatief in de eiken en carpinussen aangelegd." Maar getuige de bordjes blijkt dit niet het enige praktijkonderzoek met gewasbeschermingsmiddelen te zijn. Ook een nieuw product in de strijd tegen echte meeldauw wordt door Cultus Agro Advies bij boomkwekerij Radstake getest. Het - niet nader genoemde - fungicide is door het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) nog niet

"De strijd tegen de echte meeldauw start hier dus zeer vroeg in het seizoen"

toegelaten op de Nederlandse markt. In opdracht van de fabrikant voert Cultus op dit bedrijf een pilot met dit gewasbeschermingsmiddel in de eikjes uit. Het gaat om een middel dat een preventieve werking heeft. Ten opzichte van de onbehandelde boomrijen is het positieve effect op het voorkomen van meeldauw zeer duidelijk te zien. De boompjes die zijn behandeld met dit product lijken op het oog brandschoon en zijn gespaard gebleven voor de ontsierende schimmel.

Echte meeldauw op een Amelanchier (krent).

- Bedrijf: Boomkwekerij Radstake
- Vestiging: Zelhem, Achterhoek
- Vaste medewerkers: drie inclusief ondernemer
- Oppervlakte: 16 hectare
- Grondsoort: humusrijk zand
- Boomsoorten: Prunus, Sorbus, Amelanchier e.v.a
- Type: spullen, ruim assortiment (>70 soorten)